विकिस्रोतः

ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 01/അധ്യായഃ 11

ബുധോത്പത്തിഃ

ഋഷയ ഊചുഃ

കോഽസൗ പുരൂരവാ രാജാ കോർവശീ ദേവകന്യകാ .

കഥം കഷ്ടം ച സമ്പ്രാപ്തം തേന രാജ്ഞാ മഹാത്മനാ .. 1 ..

സർവം കഥാനകം ബ്രൂഹി ലോമഹർഷണജാധുനാ .

ശ്രോതുകാമാ വയം സർവേ ത്വന്മുഖാബ്ജച്യുതം രസമ് .. 2 ..

അമൃതാദപി മിഷ്ടാ തേ വാണീ സൂത രസാത്മികാ .

ന തൃപ്യാമോ വയം സർവേ സുധയാ ച യഥാമരാഃ .. 3 ..

സൂത ഉവാച

ശൃണുധ്വം മുനയഃ സർവേ കഥാം ദിവ്യാം മനോരമാമ് .

വക്ഷ്യാമ്യഹം യഥാബുദ്ധ്യാ ശ്രുതാം വ്യാസവരോത്തമാത് .. 4 ..

ഗുരോസ്തു ദയിതാ ഭാര്യാ താരാ നാമേതി വിശ്രുതാ .

രൂപയൗവനയുക്താ സാ ചാർവങ്ഗീ മദവിഹ്വലാ .. 5 ..

ഗതൈകദാ വിധോർധാമ യജമാനസ്യ ഭാമിനീ .

ദൃഷ്ടാ ച ശശിനാത്യർഥം രൂപയൗവനശാലിനീ .. 6 ..

കാമാതുരസ്തദാ ജാതഃ ശശീ ശശിമുഖീം പ്രതി .

സാപി വീക്ഷ്യ വിധും കാമം ജാതാ മദനപീഡിതാ .. 7 ..

താവന്യോന്യം പ്രേമയുക്തൗ സ്മരാർതൗ ച ബഭൂവതുഃ .

താരാ ശശീ മദോന്മത്തൗ കാമബാണപ്രപീഡിതൗ .. 8 ..

രേമാതേ മദമത്തൗ തൗ പരസ്പരസ്പൃഹാന്വിതൗ .

ദിനാനി കതിചിത്തത്ര ജാതാനി രമമാണയോഃ .. 9 ..

ബൃഹസ്പതിസ്തു ദുഃഖാർതസ്താരാമാനയിതും ഗൃഹമ് .

പ്രേഷയാമാസ ശിഷ്യം തു നായാതാ സാ വശീകൃതാ .. 10 ..

പുനഃ പുനര്യദാ ശിഷ്യം പരാവർതത ചന്ദ്രമാഃ .

ബൃഹസ്പതിസ്തദാ ക്രുദ്ധോ ജഗാമ സ്വയമേവ ഹി .. 11 ..

ഗത്വാ സോമഗൃഹം തത്ര വാചസ്പതിരുദാരധീഃ .

ഉവാച ശശിനം ക്രുദ്ധഃ സ്മയമാനം മദാന്വിതമ് .. 12 ..

കിം കൃതം കില ശീതാംശോ കർമ ധർമവിഗർഹിതമ് .

രക്ഷിതാ മമ ഭാര്യേയം സുന്ദരീ കേന ഹേതുനാ .. 13 ..

തവ ദേവ ഗുരുശ്ചാഹം യജമാനോഽസി സർവഥാ .

ഗുരുഭാര്യാ കഥം മൂഢ ഭുക്താ കിം രക്ഷിതാഥവാ .. 14 ..

ബ്രഹ്മഹാ ഹേമഹാരീ ച സുരാപോ ഗുരുതല്പഗഃ .

മഹാപാതകിനോ ഹ്യേതേ തത്സംസർഗീ ച പഞ്ചമഃ .. 15 ..

മഹാപാതകയുക്തസ്ത്വം ദുരാചാരോഽതിഗർഹിതഃ .

ന ദേവസദനാർഹോഽസി യദി ഭുക്തേയമങ്ഗനാ .. 16 ..

മുഞ്ചേമാമസിതാപാങ്ഗീം നയാമി സദനം മമ .

നോചേദ്വക്ഷ്യാമി ദുഷ്ടാത്മൻ ഗുരുദാരാപഹാരിണമ് .. 17 ..

ഇത്യേവം ഭാഷമാണം തമുവാച രോഹിണീപതിഃ .

ഗുരും ക്രോധസമായുക്തം കാന്താവിരഹദുഃഖിതമ് .. 18 ..

ഇന്ദുരുവാച

ക്രോധാത്തേ തു ദുരാരാധ്യാ ബ്രാഹ്മണാഃ ക്രോധവർജിതാഃ .

പൂജാർഹാ ധർമശാസ്ത്രജ്ഞാ വർജനീയാസ്തതോഽന്യഥാ .. 19 ..

ആഗമിഷ്യതി സാ കാമം ഗൃഹം തേ വരവർണിനീ .

അത്രൈവ സംസ്ഥിതാ ബാലാ കാ തേ ഹാനിരിഹാനഘ .. 20 ..

ഇച്ഛയാ സംസ്ഥിതാ ചാത്ര സുഖകാമാർഥിനീ ഹി സാ .

ദിനാനി കതിചിത്സ്ഥിത്വാ സ്വേച്ഛയാ ചാഗമിഷ്യതി .. 21 ..

ത്വയൈവോദാഹൃതം പൂർവം ധർമശാസ്ത്രമതം തഥാ .

ന സ്ത്രീ ദുഷ്യതി ചാരേണ ന വിപ്രോ വേദകർമണാ .. 22 ..

ഇത്യുക്തഃ ശശിനാ തത്ര ഗുരുരത്യന്തദുഃഖിതഃ .

ജഗാമ സ്വഗൃഹം തൂർണം ചിന്താവിഷ്ടഃ സ്മരാതുരഃ .. 23 ..

ദിനാനി കതിചിത്തത്ര സ്ഥിത്വാ ചിന്താതുരോ ഗുരുഃ .

യയാവഥ ഗൃഹം തസ്യ ത്വരിതശ്ചൗഷധീപതേഃ .. 24 ..

സ്ഥിതഃ ക്ഷത്രാ നിഷിദ്ധോഽസൗ ദ്വാരദേശേ രുഷാന്വിതഃ .

നാജഗാമ ശശീ തത്ര ചുകോപാതി ബൃഹസ്പതിഃ .. 25 ..

അയം മേ ശിഷ്യതാം യാതോ ഗുരുപത്നീം തു മാതരമ് .

ജഗ്രാഹ ബലതോഽധർമീ ശിക്ഷണീയോ മയാധുനാ .. 26 ..

ഉവാച വാചം കോപാത്തു ദ്വാരദേശസ്ഥിതോ ബഹിഃ .

കിം ശേഷേ ഭവനേ മന്ദ പാപാചാര സുരാധമ .. 27 ..

ദേഹി മേ കാമിനീം ശീഘ്രം നോചേച്ഛാപം ദദാമ്യഹമ് .

കരോമി ഭസ്മസാന്നൂനം ന ദദാസി പ്രിയാം മമ .. 28 ..

സൂത ഉവാച

ക്രൂരാണി ചൈവമാദീനി ഭാഷണാനി ബൃഹസ്പതേഃ .

ശ്രുത്വാ ദ്വിജപതിഃ ശീഘ്രം നിർഗതഃ സദനാദ്ബഹിഃ .. 29 ..

തമുവാച ഹസൻസോമഃ കിമിദം ബഹു ഭാഷസേ .

ന തേ യോഗ്യാസിതാപാങ്ഗീ സർവലക്ഷണസംയുതാ .. 30 ..

കുരൂപാം ച സ്വസദൃശീം ഗൃഹാണാന്യാം സ്ത്രിയം ദ്വിജ .

ഭിക്ഷുകസ്യ ഗൃഹേ യോഗ്യാ നേദൃശീ വരവർണിനീ .. 31 ..

രതിഃ സ്വസദൃശേ കാന്തേ നാര്യാഃ കില നിഗദ്യതേ .

ത്വം ന ജാനാസി മന്ദാത്മൻ കാമശാസ്ത്രവിനിർണയമ് .. 32 ..

യഥേഷ്ടം ഗച്ഛ ദുർബുദ്ധേ നാഹം ദാസ്യാമി കാമിനീമ് .

യച്ഛക്യം കുരു തത്കാമം ന ദേയാ വരവർണിനീ .. 33 ..

കാമാർതസ്യ ച തേ ശാപോ ന മാം ബാധിതുമർഹതി .

നാഹം ദദേ ഗുരോ കാന്താം യഥേച്ഛസി തഥാ കുരു .. 34 ..

സൂത ഉവാച

ഇത്യുക്തഃ ശശിനാ ചേജ്യശ്ചിന്താമാപ രുഷാന്വിതഃ .

ജഗാമ തരസാ സദ്മ ക്രോധയുക്തഃ ശചീപതേഃ .. 35 ..

ദൃഷ്ട്വാ ശതക്രതുസ്തത്ര ഗുരും ദുഃഖാതുരം സ്ഥിതമ് .

പാദ്യാർഘ്യാചമനീയാദ്യൈഃ പൂജയിത്വാ സുസംസ്ഥിതഃ .. 36 ..

പപ്രച്ഛ പരമോദാരസ്തം തഥാവസ്ഥിതം ഗുരുമ് .

കാ ചിന്താ തേ മഹാഭാഗ ശോകാർതോഽസി മഹാമുനേ .. 37 ..

കേനാപമാനിതോഽസി ത്വം മമ രാജ്യേ ഗുരുശ്ച മേ .

ത്വദധീനമിദം സർവം സൈന്യം ലോകാധിപൈഃ സഹ .. 38 ..

ബ്രഹ്മാ വിഷ്ണുസ്തഥാ ശമ്ഭുര്യേ ചാന്യേ ദേവസത്തമാഃ .

കരിഷ്യന്തി ച സാഹായ്യം കാ ചിന്താ വദ സാമ്പ്രതമ് .. 39 ..

ഗുരുരുവാച

ശശിനാപഹൃതാ ഭാര്യാ താരാ മമ സുലോചനാ .

ന ദദാതി സ ദുഷ്ടാത്മാ പ്രാർഥിതോഽപി പുനഃ പുനഃ .. 40 ..

കിം കരോമി സുരേശാന ത്വമേവ ശരണം മമ .

സാഹായ്യം കുരു ദേവേശ ദുഃഖിതോഽസ്മി ശതക്രതോ .. 41 ..

ഇന്ദ്ര ഉവാച

മാ ശോകം കുരു ധർമജ്ഞ ദാസോഽസ്മി തവ സുവ്രത .

ആനയിഷ്യാമ്യഹം നൂനം ഭാര്യാം തവ മഹാമതേ .. 42 ..

പ്രേഷിതേ ചേന്മയാ ദൂതേ ന ദാസ്യതി മദാകുലഃ .

തതോ യുദ്ധം കരിഷ്യാമി ദേവസൈന്യൈഃ സമാവൃതഃ .. 43 ..

ഇത്യാശ്വാസ്യ ഗുരും ശക്രോ ദൂതം വക്തൃവിചക്ഷണമ് .

പ്രേഷയാമാസ സോമായ വാർതാശംസിനമദ്ഭുതമ് .. 44 ..

സ ഗത്വാ ശശിലോകം തു ത്വരിതഃ സുവിചക്ഷണഃ .

ഉവാച വചനേനൈവ വചനം രോഹിണീപതിമ് .. 45 ..

പ്രേഷിതോഽഹം മഹാഭാഗ ശക്രേണ ത്വാം വിവക്ഷയാ .

കഥിതം പ്രഭുണാ യച്ച തദ്ബ്രവീമി മഹാമതേ .. 46 ..

ധർമജ്ഞോഽസി മഹാഭാഗ നീതിം ജാനാസി സുവ്രത .

അത്രിഃ പിതാ തേ ധർമാത്മാ ന നിദ്യം കർതുമർഹസി .. 47 ..

ഭാര്യാ രക്ഷ്യാ സർവഭൂതൈര്യഥാശക്തി ഹ്യതന്ദ്രിതൈഃ .

തദർഥേ കലഹഃ കാമം ഭവിതാ നാത്ര സംശയഃ .. 48 ..

യഥാ തവ തഥാ തസ്യ യത്നഃ സ്യാദ്ദാരരക്ഷണേ .

ആത്മവത്സർവഭൂതാനി ചിന്തയ ത്വം സുധാനിധേ .. 49 ..

അഷ്ടാവിംശതിസംഖ്യാസ്തേ കാമിന്യോ ദക്ഷജാഃ ശുഭാഃ .

ഗുരുപത്നീം കഥം ഭോക്തും ത്വമിച്ഛസി സുധാനിധേ .. 50 ..

സ്വർഗേ സദാ വസന്ത്യേതാ മേനകാദ്യാ മനോരമാഃ .

ഭുംക്ഷ്വ താഃ സ്വേച്ഛയാ കാമം മുഞ്ച പത്നീം ഗുരോരപി .. 51 ..

ഈശ്വരാ യദി കുർവന്തി ജുഗുപ്സിതമഹന്തയാ .

അജ്ഞാസ്തദനുവർതന്തേ തദാ ധർമക്ഷയോ ഭവേത് .. 52 ..

തസ്മാന്മുഞ്ച മഹാഭാഗ ഗുരോഃ പത്നീം മനോരമാമ് .

കലഹസ്ത്വന്നിമിത്തോഽദ്യ സുരാണാം ന ഭവേദ്യഥാ .. 53 ..

സൂത ഉവാച

സോമഃ ശക്രവചഃ ശ്രുത്വാ കിഞ്ചിത്ക്രോധസമാകുലഃ .

ഭങ്ഗ്യാ പ്രതിവചഃ പ്രാഹ ശക്രദൂതം തദാ ശശീ .. 54 ..

ഇന്ദുരാവാച

ധർമജ്ഞോഽസി മഹാബാഹോ ദേവാനാമധിപഃ സ്വയമ് .

പുരോധാപി ച തേ താദൃഗ്യുവയോഃ സദൃശീ മതിഃ .. 55 ..

പരോപദേശേ കുശലാ ഭവന്തി ബഹവോ ജനാഃ .

ദുർലഭസ്തു സ്വയം കർതാ പ്രാപ്തേ കർമണി സർവദാ .. 56 ..

ബാർഹസ്പത്യപ്രണീതം ച ശാസ്ത്രം ഗൃഹ്ണന്തി മാനവാഃ .

കോ വിരോധോഽത്ര ദേവേശ കാമയാനാം ഭജൻസ്ത്രിയമ് .. 57 ..

സ്വകീയം ബലിനാം സർവം ദുർബലാനാം ന കിഞ്ചന .

സ്വീയാ ച പരകീയാ ച ഭ്രമോഽയം മന്ദചേതസാമ് .. 58 ..

താരാ മയ്യനുരക്താ ച യഥാ ന തു തഥാ ഗുരൗ .

അനുരക്താ കഥം ത്യാജ്യാ ധർമതോ ന്യായതസ്തഥാ .. 59 ..

ഗൃഹാരമ്ഭസ്തു രക്തായാം വിരക്തായാം കഥം ഭവേത് .

വിരക്തേയം യദാ ജാതാ ചകമേഽനുജകാമിനീമ് .. 60 ..

ന ദാസ്യേഽഹം വരാരോഹാം ഗച്ഛ ദൂത വദ സ്വയമ് .

ഈശ്വരോഽസി സഹസ്രാക്ഷ യദിച്ഛസി കുരുഷ്വ തത് .. 61 ..

സൂത ഉവാച

ഇത്യുക്തഃ ശശിനാ ദൂതഃ പ്രയയൗ ശക്രസന്നിധിമ് .

ഇന്ദ്രായാചഷ്ട തത്സർവം യദുക്തം ശീതരശ്മിനാ .. 62 ..

തുരാഷാഡപി തച്ഛ്രുത്വാ ക്രോധയുക്തോ ബഭൂവ ഹ .

സേനോദ്യോഗം തഥാ ചക്രേ സാഹായ്യാർഥം ഗുരോർവിഭുഃ .. 63 ..

ശുക്രസ്തു വിഗ്രഹം ശ്രുത്വാ ഗുരുദ്വേഷാത്തതോ യയൗ .

മാ ദദസ്വേതി തം വാക്യമുവാച ശശിനം പ്രതി .. 64 ..

സാഹായ്യം തേ കരിഷ്യാമി മന്ത്രശക്ത്യാ മഹാമതേ .

ഭവിതാ യദി സംഗ്രാമസ്തവ ചേന്ദ്രേണ മാരിഷ .. 65 ..

ശങ്കരസ്തു തദാകർണ്യ ഗുരുദാരാഭിമർശനമ് .

ഗുരുശത്രും ഭൃഗും മത്വാ സാഹായ്യമകരോത്തദാ .. 66 ..

സംഗ്രാമസ്തു തദാ വൃത്തോ ദേവദാനവയോർദ്രുതമ് .

ബഹൂനി തത്ര വർഷാണി താരകാസുരവത്കില .. 67 ..

ദേവാസുരകൃതം യുദ്ധം ദൃഷ്ട്വാ തത്ര പിതാമഹഃ .

ഹംസാരൂഢോ ജഗാമാശു തം ദേശം ക്ലേശശാന്തയേ .. 68 ..

രാകാപതിം തദാ പ്രാഹ മുഞ്ച ഭാര്യാം ഗുരോരിതി .

നോചേദ്വിഷ്ണും സമാഹൂയ കരിഷ്യാമി തു സംക്ഷയമ് .. 69 ..

ഭൃഗും നിവാരയാമാസ ബ്രഹ്മാ ലോകപിതാമഹഃ .

കിമന്യായമതിർജാതാ സങ്ഗദോഷാന്മഹാമതേ .. 70 ..

നിഷേധയാമാസ തതോ ഭൃഗുസ്തം ചൗഷധീപതിമ് .

മുഞ്ച ഭാര്യാം ഗുരോരദ്യ പിത്രാഹം പ്രേഷിതസ്തവ .. 71 ..

സൂത ഉവാച

ദ്വിജരാജസ്തു തച്ഛ്രുത്വാ ഭൃഗോർവചനമദ്ഭുതമ് .

ദദൗ ച തത്പ്രിയാം ഭാര്യാം ഗുരോർഗർഭവതീം ശുഭാമ് .. 72 ..

പ്രാപ്യ കാന്താം ഗുരുർഹൃഷ്ടഃ സ്വഗൃഹം മുദിതോ യയൗ .

തതോ ദേവാസ്തതോ ദൈത്യാ യയുഃ സ്വാൻസ്വാൻഗൃഹാൻപ്രതി .. 73 ..

ബ്രഹ്മാ സ്വസദനം പ്രാപ്തഃ കൈലാസം ചാപി ശങ്കരഃ .

ബൃഹസ്പതിസ്തു സന്തുഷ്ടഃ പ്രാപ്യ ഭാര്യാം മനോരമാമ് .. 74 ..

തതഃ കാലേന കിയതാ താരാസൂത സുതം ശുഭമ് .

സുദിനേ ശുഭനക്ഷത്രേ താരാപതിസമം ഗുണൈഃ .. 75 ..

ദൃഷ്ട്വാ പുത്രം ഗുരുർജാതം ചകാര വിധിപൂർവകമ് .

ജാതകർമാദികം സർവം പ്രഹൃഷ്ടേനാന്തരാത്മനാ .. 76 ..

ശ്രുതം ചന്ദ്രമസാ ജന്മ പുത്രസ്യ മുനിസത്തമാഃ .

ദൂതം ച പ്രേഷയാമാസ ഗുരും പ്രതി മഹാമതിഃ .. 77 ..

ന ചായം തവ പുത്രോഽസ്തി മമ വീര്യസമുദ്ഭവഃ .

കഥം ത്വം കൃതവാൻകാമം ജാതകർമാദികം വിധിമ് .. 78 ..

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം തസ്യ ദൂതസ്യ ച ബൃഹസ്പതിഃ .

ഉവാച മമ പുത്രോ മേ സദൃശോ നാത്ര സംശയഃ .. 79 ..

പുനർവിവാദഃ സഞ്ജാതോ മിലിതാ ദേവദാനവാഃ .

യുദ്ധാർഥമാഗതാസ്തേഷാം സമാജഃ സമജായത .. 80 ..

തത്രാഗതഃ സ്വയം ബ്രഹ്മാ ശാന്തികാമഃ പ്രജാപതിഃ .

നിവാരയാമാസ മുഖേ സംസ്ഥിതാന്യുദ്ധദുർമദാൻ .. 81 ..

താരാം പപ്രച്ഛ ധർമാത്മാ കസ്യായം തനയഃ ശുഭേ .

സത്യം വദ വരാരോഹേ യഥാ ക്ലേശഃ പ്രശാമ്യതി .. 82 ..

തമുവാചാസിതാപാങ്ഗീ ലജ്ജമാനാപ്യധോമുഖീ .

ചന്ദ്രസ്യേതി ശനൈരന്തർജഗാമ വരവർണിനീ .. 83 ..

ജഗ്രാഹ തം സുതം സോമഃ പ്രഹൃഷ്ടേനാന്തരാത്മനാ .

നാമ ചക്രേ ബുധ ഇതി ജഗാമ സ്വഗൃഹം പുനഃ .. 84 ..

യയൗ ബ്രഹ്മാ സ്വകം ധാമ സർവേ ദേവാഃ സവാസവാഃ .

യഥാഗതം ഗതം സർവൈഃ സർവശഃ പ്രേക്ഷകൈർജനൈഃ .. 85 ..

കഥിതേയം ബുധോത്പത്തിർഗുരുക്ഷേത്രേ ച സോമതഃ .

യഥാ ശ്രുതാ മയാ പൂർവം വ്യാസാത്സത്യവതീസുതാത് .. 86 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സഹിതായാം പ്രഥമസ്കന്ധേ ബുധോത്പത്തിർനാമൈകാദശോഽധ്യായഃ .. 11 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_01/അധ്യായഃ_11&oldid=75553" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

▪